

Vyřádění k implementaci směrnice (EU) 2024/825

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/825 ze dne 28. února 2024 upravuje mimo jiné pravidla pro environmentální tvrzení a označení udržitelnosti. Členským státům stanovila povinnost přijmout a zveřejnit příslušné vnitrostátní předpisy do 27. března 2026, přičemž nová pravidla se mají používat od 27. září 2026.

Česká republika k 21. září 2026 tuto směrnici dosud plně neimplementovala. Příslušný návrh novely zákona o ochraně spotřebitele a občanského zákoníku je projednáván jako sněmovní tisk. Legislativní proces dosud nebyl dokončen a návrh proto není platným a účinným zákonem.

Z tohoto důvodu nelze samotnou směrnici (EU) 2024/825 před nabytím účinnosti českého implementačního předpisu považovat za český právní předpis, který by podnikatelům přímo ukládal nové konkrétní povinnosti podle českého zákona o ochraně spotřebitele. Směrnice je podle čl. 288 SFEU závazná pro členský stát, pokud jde o výsledek, kterého má být dosaženo, přičemž způsoby a prostředky provedení jsou ponechány vnitrostátnímu právu.

Současně je významné, že v rámci projednávání českého implementačního zákona byl předložen pozměňovací návrh, který zavádí 24měsíční přechodné období pro výrobky vyrobené nebo uvedené na trh do 27. září 2026.

Navrhované přechodné ustanovení stanoví:

„Na výrobky, které byly do dne 27. září 2026 vyrobeny nebo uvedeny na trh podle právních předpisů ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se z hlediska environmentálních tvrzení a označení udržitelnosti do 24 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona pohlíží tak, jako by byly v souladu s tímto zákonem ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.“

Tento návrh je součástí projednávaných pozměňovacích návrhů. Nejde však zatím o účinné právní ustanovení, protože novela dosud nebyla dokončena a vyhlášena ve Sbírce zákonů. Proto nelze v současnosti na toto přechodné ustanovení spoléhat jako na již existující právní výjimku. Jeho existence však potvrzuje, že při přípravě české implementace se počítá s možností 24měsíčního přechodného režimu pro výrobky vyrobené nebo uvedené na trh před 27. zářím 2026.

Nové výslovné zákazy podle směrnice dosud nejsou součástí účinného českého zákona; nadále však platí obecný zákaz klamavých a nekalých obchodních praktik.

Při plánování změn obalů a etiket proto doporučujeme zohlednit nejen aktuálně platnou českou právní úpravu, ale také projednávanou českou implementaci směrnice. Pokud bude schválen navrhovaný 24měsíční přechodný režim v uvedeném znění, budou výrobky vyrobené nebo uvedené na trh do 27. září 2026 po dobu 24 měsíců od účinnosti novely z hlediska environmentálních tvrzení a označení udržitelnosti posuzovány podle tohoto přechodného ustanovení.

www.agrocs.cz

Vyádření k „bez chemie“

Tvrzení „Pěstování bez chemie“ je nutné posuzovat v kontextu konkrétního výrobku, jeho účelu a celkového označení. Nejedná se o obecné tvrzení, že výrobek, půda nebo výsledná rostlina neobsahují žádné chemické látky. Takový výklad není z povahy věci zamýšlen a nebyl by ani odborně správný.

Pojem „chemie“ je v tomto případě použit v jeho běžném spotřebitelském významu, kterým se v souvislosti s pěstováním rostlin rozumí zejména použití syntetických chemických přípravků na ochranu rostlin a syntetických minerálních hnojiv. Tvrzení proto komunikuje možnost pěstování rostlin bez použití těchto vstupů.

Tvrzení se vztahuje ke **způsobu pěstování při použití daného výrobku**, nikoli k absolutnímu složení přírodního prostředí nebo k úplné absenci chemických látek. Jeho význam je tedy třeba chápat jako informaci o způsobu pěstování, při kterém lze využít přírodní nebo organické zdroje živin a obejít se bez použití syntetických hnojiv a chemických přípravků na ochranu rostlin.

Tvrzení je rovněž podloženo vlastnostmi a určením výrobku. Výrobek je určen pro pěstování rostlin a umožňuje jeho použití v režimu, při kterém není nutné používat syntetická minerální hnojiva ani syntetické přípravky na ochranu rostlin. Nejde tedy o tvrzení založené pouze na obecném environmentálním dojmu, ale o tvrzení vztahující se ke konkrétnímu způsobu použití výrobku.

Výraz „bez chemie“ proto nelze automaticky považovat za tvrzení, že výrobek je „ekologický“, „zcela přírodní“ nebo že má obecně nižší dopad na životní prostředí. Takový význam není z označení dovozován. Tvrzení pouze informuje spotřebitele o možnosti pěstování bez použití syntetických chemických vstupů.

Z hlediska pravidel proti greenwashingu je rozhodující, zda je tvrzení pravdivé, přesné a nezpůsobuje klamavý celkový dojem. V daném případě lze jeho pravdivost podložit určením výrobku, jeho složením, návodem k použití a případně také skutečností, že výrobek splňuje podmínky pro použití v ekologickém zemědělství.

Tvrzení „Pěstování bez chemie“ proto není zamýšleno jako nekonkrétní tvrzení o absolutní ekologičnosti výrobku, ale jako stručné spotřebitelské označení způsobu pěstování bez použití syntetických chemických vstupů.

Vyádření k „přírodní“

Pokud jde o konkrétní označení výrobků, výrazy obsahující označení „přírodní“ se u dotčených výrobků objevují v rámci jejich názvu, označení nebo související dokumentace posuzované ÚKZÚZ. Nejde tedy ve všech případech pouze o samostatně vytvořené marketingové tvrzení výrobce.

U některých výrobků je navíc označení „Přírodní“ přímo součástí registrovaného názvu výrobku vedeného u ÚKZÚZ, například „Přírodní prostředek na přezimující škůdce“ nebo „Přírodní prostředek na padlí“. Použití tohoto označení proto nepředstavuje pouze samostatné marketingové tvrzení výrobce, ale vychází z názvu výrobku schváleného v rámci registračního procesu ÚKZÚZ.

www.agrocs.cz

Vyjádření k „biopěstování“

Tvrzení „Vhodné pro biopěstování“ je používáno jako informace o možnosti použití konkrétního výrobku při pěstování rostlin v režimu ekologického zemědělství.

U všech výrobků, u kterých je toto tvrzení používáno, je tato skutečnost objektivně ověřitelná. Výrobky jsou **povolené ÚKZÚZ pro použití v ekologickém zemědělství** a tato skutečnost je doložitelná příslušným záznamem v evidenci ÚKZÚZ, případně příslušnými registračními podklady.

Tvrzení tedy není založeno na subjektivním marketingovém hodnocení typu „ekologický“, „zelený“ nebo „šetrný k životnímu prostředí“. Jedná se o **konkrétní tvrzení o vhodnosti výrobku pro určitý způsob použití**, které má přímou vazbu na jeho právně ověřený status.

Výraz „biopěstování“ je v tomto případě používán jako spotřebitelsky srozumitelné označení pěstování v režimu ekologického zemědělství. Tvrzení neznámá, že samotný výrobek je „bioproduktem“, ani že jeho výroba nebo použití nemá žádný dopad na životní prostředí. Spotřebitel je informován pouze o tom, že výrobek lze použít při ekologickém způsobu pěstování.

Pravdivost tvrzení lze kdykoliv objektivně ověřit prostřednictvím evidence ÚKZÚZ. Existuje tedy přímá vazba mezi deklarovaným tvrzením a objektivně ověřitelnou vlastností a právním statutem výrobku.

Z hlediska pravidel proti greenwashingu proto tvrzení „Vhodné pro biopěstování“ nepředstavuje obecné, neurčité nebo nepodložené tvrzení o ekologických vlastnostech výrobku. Jedná se o **konkrétní a ověřitelné tvrzení o možnosti použití výrobku v ekologickém zemědělství**, které je podloženo příslušným povolením ÚKZÚZ.

Tento závěr podporuje také čl. 31 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci. Toto ustanovení výslovně připouští, aby u produktů a látek používaných v přípravcích na ochranu rostlin nebo jako hnojiva, pomocné půdní látky či živiny, které byly povoleny v souladu s příslušnými ustanoveními tohoto nařízení, byl uveden odkaz na skutečnost, že jsou povoleny pro použití v ekologické produkci.

Na základě výše uvedeného lze tvrzení „Vhodné pro biopěstování“ považovat za věcně odůvodněné a doložitelné.

Vyjádření „šetrný pro domácí mazlíčky“

Tvrzení „šetrný pro domácí mazlíčky“ je vztaženo k běžnému a řádnému používání výrobku v prostředí, kde se mohou pohybovat domácí zvířata. Směs není klasifikována jako nebezpečná podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 (CLP), a to ani z hlediska nebezpečnosti pro lidské zdraví, což představuje jeden z objektivních podkladů pro posouzení vlastností výrobku.

www.agrocs.cz

Tvrzení však není založeno pouze na klasifikaci podle CLP ani neznamená, že výrobek je absolutně neškodný při požití nebo při jiném nesprávném použití. Výraz „šetrný“ je použit ve smyslu, že při běžném používání k určenému účelu výrobek nepředstavuje pro domácí mazlíčky riziko a není třeba jej z tohoto důvodu považovat za výrobek nevhodný pro použití v prostředí, kde se domácí zvířata běžně pohybují.

Tvrzení tedy popisuje vlastnosti a způsob používání konkrétního výrobku a není prezentováno jako obecné tvrzení o jeho ekologičnosti nebo jako absolutní garance bezpečnosti pro zvířata. Při používání výrobku je samozřejmě nutné dodržovat pokyny uvedené na obalu, zejména

www.agrocs.cz